

Haridusvõrgu korrastamine Põltsamaa valla näitel

Karro Külanurm

Põltsamaa Vallavalitsus, abivallavanem

Tartu Ülikool „Muutuste juhtimine ühiskonnas“,
magistrant

Põltsamaa vald

- +Põltsamaa vald + Põltsamaa linn + Pajusi vald + Puurmani vald = 9667 elanikku
- +Elanike arv viimase 15 aastaga vähenenud ligi 25%.
- +10 laste- ja üldharidusasutust

Miks vaja haridusvõrku korrastada?

- + Eesmärk tagada **kvaliteetne haridus kõigile lastele** ja kasutada **ressursse optimaalselt**.
- + Laste arvu muutus Põltsamaa vallas 2008-2020:
 - + Lasteaedades 496 -> 441
 - + Õpilased 1785 -> 913
- + Kvalifitseeritud töötajaid raske leida
- + Õpetajaskonna vananemine
- + Tugiteenused

Esimene katse (sügis 2019 - kevad 2020)

+ Eeldused:

- + Arengukava, ühinemisleping
- + Igakuised kohtumised haridusasutuste juhtidega
- + Majanduspersonali konsolideerimine
- + Tugispetsialistide projekt
- + Analüüsid, ekspertiisid

+ Algus oli paljulubav:

- + Volikogu otsus „**Põltsamaa valla haridusvõrgu ümberkorraldamise kavatsus**“

Kohtuotsus 29.04.2020

+ „Nn vigade parandusena ei ole eetiline võtta vastu nii olulist valdkonda puudutavat otsust. Antud otsus on koostatud **kiirustades**, ilma arutelusid läbi viimata ja argumente kaalumata.“
(Hoolekogu arvamus, 27.03.2020).

Teine katse (start kevadel 2020)

- + Umbes **70% kõikidest** muudatuste initsiatiividest ei õnnestu!
- + Muutuste õnnestumise vastutus lasub juhtidel või juhtkonnal, kuid **detsentraliseeritud lähenemisel** on kande roll ka töötajatel ja keskastmejuhtidel (direktoritel).
- + Koolivõrgu ümberkorraldamise **edutegurid** on koosmõjulised, siiski väidetakse, et üks tegur on selline, mis on vajalik tingimus igaks toimivaks kombinatsiooniks. See on oskuslik ja põhjalik **teavitustöö kogukonnas.**

Kaasamine ja teavitamine

- + **Protsess avatud ja läbipaistev**
- + **Huvigruppide kaasamine Põltsamaa valla haridusvõrgu ümberkorraldamisse.**
 - + Volikogu hariduskomisjon
 - + Haridusasutuste juhid
 - + Vallavalitsuse ametnikud
 - + Hoolekogud, õpilasesindused
 - + Elanikud
- + Koduleht, *Facebook*, kohalik ajaleht
- + Info jagamine ja teavitamine: www.poltsamaa.ee/haridusvork
- + **Ümberkorralduste ajakava**

Ümberkorralduste ajakava

- + Reformi ettevalmistavad tegevused (mai-august 2020)
 - + **Reformi ajakava tutvustamine.** Koolijuhtide, volikogu hariduskomisjoni ja vallavalitsuse liikmete **ajurünnak** koolivõrgu ümberkorraldamise võimaluste leidmiseks - 15.06.2020
 - + **Nelja võimaliku alternatiivi tutvustamine** koolijuhtidele, õpetajate, õpilasesinduste ja hoolekogude esindajatele. Alternatiivide plusside ja miinuste kaardistamine - 29.06.2020
- + Ümberkorralduste **alternatiivide avalik tutvustamine** 23.09.2020.
Koosoleku ülekanne veebis.
 - + Ülevaade ümberkorralduste ajakavast
 - + OÜ Cumulus Consulting ülevaade sotsiaaldemograafilistest trendidest Põltsamaa vallas

Ümberkorralduste ajakava (2)

- + **Ettepanekute** esitamise tähtaeg ümberkorralduste alternatiividele 11.10.2020. Ettepanekuid võisid esitada **kõik**, kes soovisid.
- + 14. oktoober 2020 – vallavolikogu hariduskomisjon kaalus kõiki laekunud ettepanekuid ning sõnastas **lõpliku haridusvõrgu ümberkorraldamise alternatiivi**.
- + 19. november 2020 – haridusvõrgu ümberkorraldamise eelnõu esimene lugemine.
- + 30. november 2020 - eelnõu tutvustuskoosolek, tagasiside hoolekogudelt ja õpilasesindustelt.
- + 17. detsember 2020 - haridusvõrgu ümberkorraldamise eelnõu **teine lugemine** ja vastuvõtmine.

Haridusvõrgu korrastamise edasised tegevused (2021)

+Kolm asutust:

- +Põltsamaa Ühisgümnaasium
- +Puurmani Mõisakool
- +Põltsamaa Valla Lasteaed

+Juhitud protsess

+Selge ajaraam

+Töörühmad ja vastutajad

+Info ühes kohas (*Sharepoint*)

+Töörühmad

- + Struktuurid
- + Õppekavad
- + Arengukavad
- + Põhimäärused
- + Transport
- + IT

Mida teeks teisiti?

- + Alustanud protsessiga veel varem. Muutuste juurutamise jaoks liiga **vähe aega!**
- + **Kaasanud** HTM-i rohkem ja tutvunud süvitsi **teiste kogemustega.**
- + Andnud rohkem **vastutust** haridusasutuste juhtidele.
- + Tõstnud esile edusamme ja **tunnustanud** väikeste võitude üle.
- + „*Rääkida=rääkida=rääkida ja siis kuulata=kuulata=kuulata ja see kõik kordades uuesti - sellest vist ei saa kunagi küllalt.*“

Mis läks hästi?

- + **Muudatusvajaduse** realistlikkus ja möödapääsmatus.
Uskusime ise sellesse!
- + **Kogukondade** osalemine ja kaasamine.
- + **Juhtrühm**, koalitsiooni loomine (hariduskomisjon, haridusjuhid).
- + Ekspertide kaasamine.
- + Valideeritud muutuste **plaan**.
- + **Kommunikatsiooni** tähtsus fookuses.
- + Oma vigade tunnistamine ja nendest õppimine.

Soovitused teistele

- + Tuleb võtta **piisavalt aega** korralikuks ettevalmistuseks.
- + **Kaasata!** Mitte ainult selleks, et täita seaduses ette nähtud punkte, vaid tõesti kogukonnaga läbi rääkida (ajurünnakud, infopäevad, kodulehel materjalide jagamine jms).
- + Olemasolevate **haridusasutuste juhid** tuleb saada koostööle.
- + Teha pigem rohkem kui vähem ja kõik korralikult **dokumenteerida**.
- + Vajalik realistlik ja avalik **plaan**.

Tänaan! Küsimusi? Vaja abi?

karro.kulanurm@poltsamaa.ee

50 57 909

